

Rondetafelbijeenkomst evaluatie Winkeltijdenverordening Utrecht

Plaats: Stadskantoor Utrecht –Stadsplateau 1
Datum: Maandag 6 juli 2015
Tijd: 18.15-21.00 uur
Aanwezig: Economische zaken en vertegenwoordigers van de volgende winkelgebieden en/of branches:

- OVLR (vertegenwoordigt Veldhof, Vleuten en Centrum de Meern)
- MKB NL
- CMU
- Bouwmarkten/Tuincentra
- Albert Heijn Amsterdamsestraatweg
- AHOLD
- Woonboulevard
- Hart voor de Straatweg / Plus Plantage
- The Wall
- Smaragdplein (input digitaal)

Gespreksleider: Manon den Blanken, EZ
Bijlage: Presentatie

Opening en inleiding

Manon heet iedereen welkom en licht de achtergrond van deze bijeenkomst toe.

Achtergrond

Op 7 februari 2013 heeft de Gemeenteraad ingestemd met het Burgerinitiatief 'Utrecht wil elke zondag open' en de gewijzigde Winkeltijdenverordening Utrecht 2012 vastgesteld. De belangrijkste wijziging is de algemene vrijstelling op grond van de toerismebepaling, waarmee openstelling van alle winkels op zon- en feestdagen (met uitzondering van Nieuwjaarsdag, eerste Paasdag, eerste Pinksterdag en eerste Kerstdag) tussen 10.00 uur en 19.00 uur mogelijk is. Deze bijeenkomst heeft tot doel de huidige verordening te evalueren en met de deelnemers door te kijken naar een nieuwe winkeltijdenverordening. De presentatie van de bijeenkomst is als bijlage toegevoegd.

Conclusies aan de hand van zes topics

- Wat zijn de ervaringen met de zondag openstelling in uw winkelgebied / branche? Hoeveel winkels doen mee en welke?

Over het algemeen zijn de ervaringen met de huidige openstelling positief, voor alle branches en winkelgebieden. Met name de foodsector (supermarkten) en sommige ketenbedrijven maken gebruik van de openstelling. Ook allochtone winkeliers geven de voorkeur aan de zondag openstelling. Op de Woonboulevard zijn de meeste winkels geopend tussen 12.00 en 17.00 uur. Niet alle tuincentra zijn het hele jaar elke zondag open. Dit lijkt een seizoensgebonden keuze.

In het kernwinkelgebied van de binnenstad is uit passantenonderzoek gebleken dat het bezoekersaantal met factor 2,5 gestegen is t.o.v. het vorige onderzoek. Er is nog maar weinig verschil in het aantal bezoekers op zaterdag en zondag, deze dagen zijn in totaal goed voor 35% van alle bezoekers. De koopzondag is hiermee een succes. Daarentegen loopt de maandag nu minder en is er een verschuiving zichtbaar in de openingstijden. Zo komt de zaterdagochtend steeds later op gang en sluiten de winkels die dag later dan 17.00 uur.

- Is het aantal winkels dat open is op zondag en de frequentie hiervan sinds de invoering van de huidige winkeltijdenverordening gewijzigd?

Dit verschilt per winkelgebied. Over het algemeen zijn in de wijkwinkelcentra alleen de supermarkten open. Op Smaragdplein is daar nog het Kruidvat bijgekomen, maar andere winkeliers (vooral kleine zelfstandigen) voelen hier niets voor.

Op de woonboulevard zijn de meeste winkels elke zondag open, meer dan voorheen. De Ikea is daarnaast ook zes avonden per week open. Op zaterdag is een verschuiving zichtbaar, zoals ook al te zien is in de binnenstad. Winkels gaan later open (na 10.00 uur) en blijven langer open.

Vanuit MKB NL is het beeld dat in de winkelgebieden waar iedereen op zondag open gaat, dit elkaar positief versterkt. CMU onderschrijft dit. In de binnenstad merk je dat het elkaar versterkt, ook in de omzet, als meer ondernemers open gaan. De consument lijkt meer uit te geven op zondag. Ook trekt de zondag ander publiek (meer funshopping en in combinatie met bezoek aan musea en bioscoop).

In de meeste winkelstraten van het centrum is het aantal ondernemers dat op zondag open gaat toegenomen.

- Zijn winkels van plan het aantal zondagen dat zij open gaan te wijzigen (meer/minder) en zo ja, waarom?

Een grote meerderheid van de aanwezigen staat positief t.o.v. een verdere uitbreiding van de openingstijden. Dit geldt niet voor alle winkelgebieden/branches. In de meeste (kleinere) wijkwinkelcentra zullen winkeliers niet extra open gaan. Zowel op Smaragdplein als in de winkelgebieden aangesloten bij OVLR zijn veel kleine zelfstandigen. Zij voelen niets voor de zondag openstelling. Voor ondernemers op Smaragdplein zijn hoge personeelskosten en het opofferen van je eigen vrije tijd hier de belangrijkste redenen voor. OVLR geeft aan dat er geen behoefte is aan verruiming van de zondagsopenstelling, ook niet 's avonds. Op de Amsterdamsestraatweg zie je dat veel winkels van allochtone ondernemers open gaan op zondag en vaak een andere dag juist gesloten zijn.

In het centrum van Utrecht is het aantal winkels dat open gaat in de meeste gebieden toegenomen. Deze tendens zal zich mogelijk nog verder ontwikkelen. Er wordt in toenemende mate gevraagd om promotiemateriaal. Ondernemers die eerst sceptisch waren over de zondag openstelling, zijn nu voorstander.

AHOLD geeft aan dat zowel WKC Overvecht als GWC Kanaleneiland momenteel een wekelijkse koopzondag overwegen.

Bouwmarkten denken aan verschuiving van de open/sluitingstijden (later open, later dicht).

- Wat is de visie en/of het beleid van uw ondernemersvereniging/winkelgebied ten aanzien van de zondag openstelling? Is er sprake van afstemming? Wat is uw mening over de mogelijke verruiming van de mogelijkheid tot openstelling op zondag naar 22.00 uur (in plaats van 19.00 uur nu) en op feestdagen?

De ondernemersvereniging op Smaragdplein heeft geen belangstelling voor verdere verruiming.

Bij winkelgebieden aangesloten bij OVLR vindt geen afstemming plaats, of is sprake van een gedragen visie met betrekking tot de zondag openstelling. OVLR vindt de huidige Winkeltijdenverordening een lappendeken. Stroomlijnen is wenselijk, waarbij één regel geldt voor iedereen. Met name het klein MKB is overwegend tegen verruiming naar 22u, ook uit angst voor

overlast. Daarnaast pleit OVLR ervoor de wijkcentra als uitgangspunt te nemen voor de regelgeving. Alleen dan creëer je een gelijk speelveld.

MKB NL onderschrijft het belang van simpele basisregels. Eenduidigheid in beleid is wenselijk, voorkom uitzonderingen.

AHOLD en AH geven de voorkeur aan dagelijkse openstelling van 7 tot 23 uur. De avondopenstelling op de Amsterdamsestraatweg is teruggedraaid doordat het een te groot succes was. Zorg daarom voor spreiding. Juist als je maar op enkele plekken als ondernemer tot laat open kan, creëer je (overlast)problemen. AHOLD wil ook betreffende het onderwerp veiligheid beleving en ervaren overlast altijd mee praten en denken met de gemeente en bewoners. AHOLD staat met de huidige regelgeving negatief t.o.v invoering nachtwinkels, mede door ervaringen rondom het tegengaan van overlast van AH Amsterdamsestraatweg in relatie tot de gemeente.

Vanuit CMU is het verruimen van de openingstijden geen probleem. Er zal wel een verschil zijn in de food en non food sector. Deze laatste groep en het klein MKB zal naar verwachting geen gebruik maken van verdere verruiming.

Voor de Woonboulevard is de huidige openstelling van 10 tot 19u voldoende. Over verdere verruiming zijn de meningen verdeeld, met name op feestdagen. IKEA zou bij voorkeur wel graag op 1ste pinksterdag open gaan.

- Is de zondag openstelling agenda-onderwerp bij vergaderingen en bijeenkomsten van uw ondernemersvereniging / winkelgebied? Zo ja, wat is het beeld dat hieruit naar voren komt ten aanzien van:
 - Personeel: zetten de winkels in uw winkelgebied / branche meer personeel in als gevolg van de verruimde zondagopening? En wat vindt het personeel ervan? Is het personeel makkelijk te krijgen?
 - Omzet: wat is het effect van de verruimde zondagopening op de omzet van de winkels /branche in vergelijking met de situatie waarin er 20 koopzondagen mogelijk waren?
 - Winst: wegen de baten van de verruimde zondag openstelling op tegen de extra kosten?

De ervaringen zijn per winkelgebied en branche verschillend en worden hieronder uiteengezet.

Woonboulevard Op zondag wordt de grootste omzet per uur gehaald in vergelijking tot andere dagen.

Plus Ziet een stijgende lijn in omzet op zondag.

AHOLD / AH Traditioneel waren de donderdag avond, vrijdag en zaterdag de beste dagen. Nu is dat op zaterdag, zondag en maandag. Mogelijk houdt dit verband met de terugkeer van studenten na het weekend. Elk uur langer open is additioneel voor de omzet. Omzet die anders bij concurrerende steden / winkelgebieden terecht komt. Bij de AH wil personeel graag op zondag werken in verband met extra verdiensten. Aan personeel dus geen tekort. Door meer spreiding is het geen probleem mensen te krijgen. De kosten wegen op tegen de baten.

Voor de Etos is nog altijd zaterdag de beste dag. Gall&Gall draait juist op zondag goed, als mannen de boodschappen doen.

CMU Omzet benadert bijna die van zaterdag. Daarentegen loopt de omzet op koopavond terug, maar naast de zaterdag en zondag toch nog steeds wel een belangrijk moment voor aankoop. Winkels gaan open op zondag om omzet te behouden. Personeel kost het dubbele. De kleine

zelfstandige staat hierdoor vaak zelf in de winkel en kiest ervoor op andere momenten in de week dicht te gaan.

OVL Ziet een omzetsijging van ongeveer 4%. De zondag is goed voor 7 à 9% van de totale weekomzet.

The Wall De zondag is de 2de dag van de week als het gaat om bezoekersaantallen, is de vrijdag voorbij. Het bezoekersaantal komt al in de buurt van de zaterdag.

Bouwmarkten Winkels proberen in te spelen op de wensen van de klant om op andere tijden te willen winkelen. Voor bouwmarkten behaalt de zondag de 2de omzet van de week. Per uur wordt de hoogste omzet op zondag behaald. Bij tuincentra loopt de omzet mogelijk weg als ook ondernemers in andere gemeenten op zondag open gaan.

Smaragdplein Voor de supermarkten is er meer inzet van personeel, studenten zijn hier makkelijk voor te krijgen. Omzet is enigszins gestegen, maar vooral ook verplaatsing van de omzet. Normaal was de zaterdag bij de supermarkten de drukste dag en nu verdeeld dit over de vrijdag, zaterdag en zondag. Waardoor op zaterdag minder personeel ingezet wordt dan voorheen.

- Welke reacties krijgt u van klanten en omwonenden ten aanzien van de zondag openstelling indien van toepassing?

De klanten zijn tevreden. De bezoekersaantallen duiden erop dat er duidelijk een behoefte is. Ook aan langere openstelling in de avonduren, met name met betrekking tot supermarkten (Plus, AH en supermarkten Smaragdplein). Er lijkt nu meer rust bij het shoppen op zaterdag. Voor wat betreft de andere winkels is er vanuit de klant minder behoefte open te zijn. Zo is er bij Smaragdplein begrip voor die ene vrije dag in de week. Voor tuincentra daarentegen zijn er wel eens klachten als ze niet op zondag open zijn.

AHOLD benadrukt het belang dat de ondernemer onderdeel is van de buurt en hier ook naar handelt. Indien overlast ervaren wordt, gaan zij met de buurt in gesprek. Er is een risico dat de overlast wordt opgerekt door verruiming. Belangrijk is dan ook te bepalen hoe ondernemers en gemeente omgaan met deze verruiming. Bij de AH op de Amsterdamsestraatweg was er na 21.30 bijvoorbeeld geen back-up van Toezicht en Handhaving.

Verdere proces en afsluiting

Allen ontvangen het gespreksverslag van deze bijeenkomst. In het najaar worden allen op de hoogte gebracht van de evaluatie en het verdere proces rondom de winkeltijdenverordening. Iedereen wordt bedankt voor zijn/haar komst.